

TSPAKB: Yabancı işlemlerini yabancı aracı kurumlar gerçekleştiriyor

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), sektörde yabancı işlemlerini ağırlıklı olarak yabancı aracı kurumların gerçekleştirdiğini bildirdi. TSPAKB'nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in kasım sayısında, TSPAKB Araştırma ve İstatistik Bölümü'nden Özcan Çikot'un "Aracı Kurumların Yoğunlaşma ve Performans Analizi"ne yer verildi.

Raporda, 2007 Haziran sonu itibarıyla hisse senedi işlem hacmi bulunan 96 aracı kurum incelendi. Bu kurumlar öncelikle çeşitli mali ve faaliyet verileri doğrultusunda sıralandı. Daha sonra köken, ortaklık yapısı ve kurum ölçeği kriterleri doğrultusunda yoğunlaşma, özsermaye verimliliği ve gelir yapısı etrafında değerlendirildi. Rapora göre, kârın yüzde 90'ını ilk 20 kurum yaratıyor, 2007/06 dönemi itibarıyla 67 kurum net kâr ederken, 29 kurum zararda, sektör aktiflerinin yüzde 76'sını elinde bulunduran ilk 20 kurum, dönem kârının yüzde 80'ini yaratıyor, hisse senedi işlem hacminde ilk 20 kurum, sektörün yarısını istihdam ediyor, komisyon gelirlerine göre sıralamada ilk 20 kurum komisyon gelirlerinin yüzde 73'ünü, dönem kârının ise yüzde 82'sini yaratıyor. Raporda, sektör kârının yüzde 90'ını oluşturan ilk 20 kurumun, komisyon gelirlerinin yüzde 60'ını elde ettiğine dikkat çekildi. Sektörün aktiflerinin yüzde 75'ine sahip olan banka kökenli aracı kurumlar, sektörün dönem kârının da yüzde 85'ini yaratıyor.

Sektör öz sermayesinin yüzde 70'ini oluşturan yerli özel kurumlar, çalışanların yüzde 73'ünü istihdam ediyor. Hisse senedi işlem hacminin yüzde 72'sini gerçekleştiren büyük ölçekli kurumlar komisyon gelirlerinin yüzde 78'ini yaratıyor. Küçük ölçekli kurumların gelirlerinin yüzde 72'sini aracılık komisyonları oluşturuyor.

Yabancı işlemler

Aracı kurumlar ortaklık yapılarına göre incelendiğinde ise, TMSF ve kamu kökenli kurumlarda yurtdışı yatırımcı işlemlerinin neredeyse yapıldığı görülmektedir. Yatırımcı profilini ise yurtiçi bireysel müşteriler oluşturmaktadır. Yabancı kurumların işlem hacminde yurtdışı yatırımcıların payı yüzde 43 ile diğer kategorilerin hayli üzerindedir. Yabancı aracı kurumlar, sektörün yabancı hisse senedi işlem hacminin ise yüzde 65'ini gerçekleştirmiştir. Yerli özel kurumların toplam işlem hacminin yüzde 87'si yurtiçi, yüzde 13'ü yurtdışı yatırımcılar tarafından yapılmıştır. Rapora göre, yabancı yatırımcılara ait hisse senedi işlem hacmini en çok banka kökenli, yabancı ve büyük aracı kurumlar gerçekleştiriyor. Yabancı aracı kurumlar, yabancı yatırımcılara ait hisse senedi işlem hacminin yüzde 65'ini gerçekleştiriyor.